

T-kit

Nemzetközi önkéntes szolgálat

– képzési segédanyag –

**Mobilitás Európai Fejlesztési Igazgatóság
Budapest, 2005**

Beköszöntő a T-kit sorozathoz

Mi is jelent az, hogy T-kit? Kétféle válasz is adható erre a kérdésre. Az első: „Training Kit” (magyarul: képzési csomag), melynek rövidítése T-kit. A második a szó hangzásával kapcsolatos: a T-kit angol kiejtése hasonló a „Ticket” (jegy) szóéhoz. Utazásaink során jegyre van szükségünk. A borítón látható figura, Spiffy, vonatjeggyel a kezében útra kel, hogy új ismeretekhez jusson. A T-kit sorozat köteteit mindenki számára jól használható munkaeszköznek szánjuk. Pontosabban, ifjúságsegítők és képzők számára szeretnénk olyan elméleti és gyakorlati segédeszközt biztosítani, amelyet munkájuk és a fiataloknak tartott képzések során használhatnak.

A T-kit sorozat különböző kulturális, szakmai és szervezeti háttérrel rendelkező emberek egy éves közös munkájának eredménye. Trénerek, civil szervezetek vezetői és szakírók együttes munkájának eredményeként magas színvonalú kiadványok születtek, melyek a célcsoport szükségleteire összpontosítanak úgy, hogy figyelembe veszik az egyes témák Európa-szerte változó megközelítési módjait.

A T-kit sorozat az Európa Tanács és az Európai Bizottság között létrejött, az európai ifjúságsegítők képzésével kapcsolatos együttműködés egyik terméke. A két intézmény együttműködése a T-kitek megjelentetésén kívül magában foglal még képzéseket, a Coyote magazin kiadását, és egy dinamikus internetes honlap működtetését.

A www.training-youth.net címen megtalálhatók az együttműködési programmal kapcsolatos aktuális információk (új kiadványok, felhívások képzési programokra stb.) és elektronikus formában letölthetők a T-kit sorozat kötetei.

Kiadja az Európa Tanács
F-67075 Strasbourg Cedex

© Az Európa Tanács és az Európai Bizottság, 2000. július

Előszó a magyar kiadáshoz

Belegondolt már abba, mit jelent önkéntesnek lenni? Mit jelent önkéntes szolgálatot teljesíteni egy idegen országban? Más nemzetiségű emberekkel dolgozni? Közöttük élni, beilleszkedni, megérteni őket? Mit jelent idegen nyelven elmondani gondolatainkat, a világról alkotott véleményünket, érzéseinket? Mit jelent hosszabb-rövidebb időt távol tölteni az otthontól, barátoktól, a szülőktől, a megszokott, ismert utcáktól? Mit jelent egyedül kiállni érdekeinkért, vágyainkért, szükségleteinkért? Mit jelent felfedezni önmagunkat, rácsodálkozni a világra, új, ismeretlen, olykor furcsának tűnő dolgokat kipróbálni?

Mit jelent egy olyan fiatallal együtt dolgozni, aki eljön hozzánk, hogy a fent felsoroltakat átélje, adjon, segítsen, velünk dolgozzon, lelkesedjen, tanuljon, változzon, világot lásson?

Nos, mit is jelent mindez? Számptalan kultúra találkozását, kihívásokat, problémamegoldásokat; néha egyedüllétet vagy magányt, konfliktust; legtöbbször viszont sok-sok különböző nemzetiségű barátot, rengeteg új tapasztalatot, élményt, kalandot, tudást.

Ezt jelenti a nemzetközi önkéntes szolgálat.

Miért lesz valaki önkéntes? Mi motiválja az embereket az önkéntes szolgálatra? Ezekre a kérdésekre az önkéntesek általában az alábbi válaszokat adják: érzékenység a társadalmi problémák iránt, játékoskodás, belső elkötelezettség, segítség, a változtatás igénye, kalandvágy, személyes élmény, elhivatottság, szeretet hiánya, önmegvalósítás, tanulási kedv, közösséghez tartozási vágy...

Mit nyer az önkéntes a szolgálattal? Elismerést, tiszteletet, megbecsülést, új kapcsolatokat, változást, önbizalmat, elfogadást, tudást, önmegvalósítást, tapasztalatcserét, önállóságot, élményeket, nyelvtanulást, utazást, kalandot, kultúrát, szabadságot...

Ezekre és a többi, önkéntes szolgálattal kapcsolatos kérdésre a válaszokat megtalálja ebben a T-kitben.

Mobilitás

T-kit
Nemzetközi
önkéntes szolgálat

Sorozatszerkesztő

Hidvéghi Balázs

Szerkesztette:

Tony Geudens

A kötet szerzői (lásd az utolsó oldalt is):

Luis Amorim
Simona Costanzo
Tony Geudens
Peter Hofmann
Luba Pavlova

Titkárság:

Sabine Van Migem
Dianna Osayande
Laetitia Pougary

Borítótér és Spiffy-figura:

The Big Family

Fordította:

Berencz Mercedes, Egry Zsuzsanna

A fordítást lektorálta:

F. Tóth András

Felelős szerkesztő:

Berencz Mercedes

A kiadványt gondozta:

Járó Magdolna

ISBN 963 86774 4 9

Ez a kötet az Európa Tanács és az Európai Bizottság között létrejött az európai ifjúságsegítők képzésével kapcsolatos együttműködés keretében 2002-ben kiadott International Voluntary Service T-Kit magyar kiadása. A magyar kiadást az Együttműködési Program engedélyezte. A fordítás hitelességéért a Mobilitás Európai Fejlesztési Igazgatóság vállalja a felelősséget.

A másolás kereskedelmi haszonszerzés céljából nem engedélyezett, kizárólag nevelési, képzési célokat szolgálhat, a forrás feltüntetésével.

A kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság vagy az Európa Tanács, a tagállamok vagy az intézményekkel együttműködő szervezetek hivatalos véleményét.

PARTNERSHIP
COUNCIL OF EUROPE & EUROPEAN COMMISSION
TRAINING-YOUTH

Európa Tanács Ifjúsági és Sport Igazgatóság
(Council of Europe Directorate of Youth and Sport)

Európai Ifjúsági Központ Budapest
(European Youth Centre Budapest)

1024 Budapest, Zivatar u. 1-3
Tel.: +36 1 2124078, fax: +36 1 2124076
Internet: <http://www.eycb.coe.int/>

Európai Ifjúsági Központ Strasbourg
(European Youth Centre Strasbourg)

30 Rue Pierre du Coubertin
F-67000 Strasbourg, Franciaország
Tel.: +33 3 88412300, fax: +33 3 88412777
Internet: www.coe.int, youth@coe.int

Európai Bizottság Oktatási és Kulturális Főigazgatóság
(Directorate-General for Education and Culture (DG EAC))

Rue Van Maerlant 2
B - 1049 Brüsszel, Belgium
Tel.: +32 2 2991111
Fax: +32 2 2994038
Internet: <http://europa.eu.int/comm/youth/>

Tartalom

Bevezető	7
1. Mi az a nemzetközi önkéntes szolgálat?	9
1.1 Szavak és jelentések	9
1.2 Az önkéntes szolgálat különböző dimenziói	9
1.3 A nemzetközi önkéntes szolgálat háttere	11
1.3.1 Egy kis történelem.	11
1.3.2 Ma is vitatott kérdések	13
1.4 A nemzetközi önkéntes szolgálatban való részvétel okai.	14
1.5 Az önkéntes szolgálati projektek néhány területe.	16
2. A nemzetközi önkéntes szolgálat tervezése	19
2.1 A nemzetközi önkéntes szolgálat szereplői	19
2.1.1 Az önkéntesek	19
2.1.2 A küldő szervezet	19
2.1.3 A fogadó szervezet	21
2.2 A projektciklus	23
2.3 Finanszírozás és költségtervezés	29
2.3.1 Költségtervezés	29
2.3.2 Támogatók és támogatási lehetőségek.	30
3. Felkészülés az önkéntes indulására	35
3.1 Hogyan találjunk megfelelő partnert projektünkhöz?	35
3.1.1 Partnerkeresés	35
3.1.2 Minőségi követelmények	36
3.1.3 A szerződés megkötése.	40
3.2 Az önkéntesek toborzása és kiválasztása	40
3.2.1 Az önkéntestoborzás elemi lépései.	40
3.2.2 Az önkéntesek kiválasztásának módszerei.	42
3.2.3 Amikor az önkéntesek speciális kiválasztására van szükség.	44
3.3 A résztvevők felkészítése	45
3.3.1 Az önkéntesek felkészítése.	45
3.3.2 A küldő és a fogadó szervezetek felkészítése	49

4. Úton	53
4.1 Az önkéntes fogadása és a megérkezés utáni eligazítás	53
4.2 Motiváció	55
4.2.1 Az önkéntes motiválása	55
4.2.2 A munkatársak motiválása – az elfelejtett dimenzió	58
4.3 Az önkéntesek folyamatos támogatása	60
4.3.1 Az önkéntes mentora	61
4.3.2 Képzések	63
4.3.3 Az interkulturális tanulás folyamatának támogatása	63
4.3.4 A szabadidő eltöltése	65
4.4 Konfliktuskezelés	66
4.4.1 Elsősegélynyújtás konfliktus esetén	67
4.4.2 Két tűz között a közvetítő	69
5. Hazatérés	71
5.1 Értékelés	71
5.2 Utánkövetés – élet az önkéntes szolgálat után	73
5.3 Az önkéntes szolgálat hivatalos elismerése	75
6. Amire még gondolnunk kell	77
6.1 Önkéntes szolgálat hátrányos helyzetű fiatalok számára	77
6.2 A társadalmi nemek a nemzetközi önkéntes szolgálatban	80
6.3 Mobilitási problémák	82
6.4 A krízishelyzetek kezelése	84
I. számú melléklet: Szómagyarázat	89
II. számú melléklet: A nemzetközi önkéntes szolgálattal foglalkozó szervezetek, programok és platformok áttekintése	91
III. számú melléklet:	95
Szakirodalom	95
Honlapjegyzék magyarázatokkal	97
A kötet szerzői	99

T-kit
Nemzetközi
önkéntes szolgálat

A T-kit sorozat kötetei

T-kit 1

Organisational Management
(Szervezetmenedzsment)

T-kit 2

Methodology in Language Learning
(A nyelvtanulás módszertana)

T-kit 3

Project Management
(Projektmenedzsment)

T-kit 4

Intercultural Learning
(Interkulturális tanulás)

T-kit 5

International Voluntary Service
(Nemzetközi önkéntes szolgálat)

T-kit 6

Training Essentials
(Amit a képzésről tudni kell)

T-kit 7

Under Construction: Citizenship, Youth and Europe
(Előkészületben: Állampolgárság, ifjúság és Európa)

T-kit 8

Social Inclusion
(Egyenlő esély fiataloknak)

T-kit 9

Funding & Financial Management
(Forrásteremtés)

T-kit 10

Evaluation
(Az értékelés módszertana)

A T-kitekkel és a fordításokkal
kapcsolatos legfrissebb információk a
www.training-youth.net
internet-címen található meg.